

Instytut Nauk Socjologicznych UKSW w Warszawie

**TEZY DO EGZAMINU DOKTORSKIEGO
Z PRZEDMIOTU KIERUNKOWEGO – SOCJOLOGIA**

I. Socjologia ogólna

1. Socjologiczna wizja rzeczywistości społecznej
2. Różnorodność paradygmatów nauk społecznych, (np. ujęcie behawioralne, funkcjonalne, fenomenologiczne, realizm krytyczny, personalizizm)
3. Kultura: definiowanie, elementy składowe, etnocentryzm
4. Teorie kultury (funkcjonalne, semiotyczne, aksjologiczne)
5. Socjologia wiedzy i nauki
6. Grupy społeczne: rozumienie, rodzaje grup, procesy grupowe
7. Instytucje: rozumienie, współczesne problemy
8. Zróżnicowanie społeczne: teorie, systemy stratyfikacyjne
9. Typy tożsamości w naukach społecznych (problem podmiotowości kulturowej)
10. Instytucje małżeństwa i rodziny – współczesne przemiany
11. Zmiana społeczna: teorie, czynniki, egzemplifikacja
12. Socjologia narodu i wspólnoty
13. Socjologia religii a socjologia duchowości

II. Historia myśli socjologicznej

1. Pozytywistyczna myśl socjologiczna (August Comte)
2. Ewolucjonizm (założenia: Herbert Spencer)
3. Socjologizm (założenia: Émile Durkheim)
4. Psychologizm (założenia: Vilfredo Pareto)
5. Funkcjonalizm: założenia, przedstawiciele, krytyka funkcjonalizmu (Bronisław Malinowski, Talcott Parsons, Robert Merton)
6. Interakcjonizm symboliczny
7. Strukturalizm i teoria strukturacji (Claude Lévi-Strauss, Pierre Bourdieu i Anthony Giddens)
8. Socjologia humanistyczna : geneza, odmiany, zastosowanie (Georg Simmel, Florian Znaniecki, Margaret Archer)

III. Metodologia

1. Pojęcie nauki (kryteria demarkacji) – współczesne paradygmaty metodologiczne nauk społecznych (neo/postpozytywizm, konstrukcjonizm społeczny, realizm krytyczny etc.)
2. Socjologia jako nauka wieloparadygmatyczna
3. Różnorodność i dylematy metodologiczne w naukach socjologicznych.
4. Proces badawczy w naukach społecznych
5. Rodzaje badań w naukach społecznych (eksploracyjne, eksplanacyjne, ewaluacyjne)

6. Typy podejść i metod badawczych (ilościowe, jakościowe, mieszane)
7. Rodzaje zależności <przyczynowych> w naukach społecznych i modelowe schematy wyjaśnień (deterministyczne, statystyczne, kontrfaktyczne)
8. Planowanie badania – etapy badań naukowych: cel badania; formułowanie problemu badawczego; stawianie hipotez i konceptualizacja; operacjonalizacja pojęć; metody zbierania danych i analizy)
9. Pojęcia i wskaźniki w socjologii – rodzaje zmiennych (obserwowane, ukryte); problem pomiaru, rodzaje skal; rzetelność i trafność wskaźników